

Festival International de Musique et de Danse 1961

Internationaal Muziek- en Dansfestival 1961

Sous le Haut Patronage de S. M. la Reine Elisabeth
et sous le Patronage du Ministère de l'Education
Nationale et de la Culture

Onder de Hoge Bescherming van Hare Majesteit
Koningin Elisabeth en onder de Bescherming van
het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur

SALLE DES CONCERTS
KONCERTZAAL

Récital de chant — Zangrecital

Maria d'APPARECIDA

Avec le concours de — met de medewerking van

ANDRE COLLARD

pianist(e)

JEUDI
10
AOUT

DONDERDAG
10
AUGUSTUS

MARIA d'APPARECIDA

CANTILENA

HEITOR VILLA-LOBOS

Après une journée de travail, les esclaves rassemblés dans les baraques appelées *Senzalas* chantent cette cantilène :
Le Roi m'a fait appeler pour me marier à sa fille...

NHAPOPE

Le *nhapôpé* est un oiseau des plantations. Quand la femelle est blessée, elle cherche partout son mâle pour qu'il la soigne et la console.

REMEIRO DO SAO FRANCISCO

Complainte des rameurs du fleuve São Francisco.
Mon maître m'a vendu avec toute la cargaison du bateau...

A GATINHA PARDA

Ronde enfantine.

SAMBA CLASSICO

Hommage d'Heitor Villa-Lobos aux compositeurs populaires brésiliens.

Légendes Amazoniennes

WALDEMAR HENRIQUE

FOI BOTO SINHA

Quand la lune est pleine, le poisson *Bôto* sort des flots de l'Amazone et, s'étant métamorphosé en un splendide garçon, il erre dans les bals populaires pour séduire les jeunes vierges.

CURUPIRA

Génie protecteur des forêts amazoniennes, *Curupira* a un œil unique au milieu du front et ses pieds sont à l'envers. Lorsque son terrifiant sifflement a mis en fuite les chasseurs, il éclate d'un rire encore plus effrayant.

COBRA GRANDE

Boi-Una, le serpent géant, quitte une fois par an les rives de son royaume pour trouver une concubine parmi les jeunes filles du pays. Lorsque *Boi-Una* sort du fleuve, ses larges écailles brillant d'un feu froid sous les rayons de la lune, les filles se lamentent, les hommes invoquent les Dieux et la forêt entière délire.

TAMBA TAJA

Lorsque la mort vient de frapper son épouse adorée, le jeune Indien désespéré creuse une tombe auprès d'elle et s'y couche pour mourir. Alors le Tamba-Tajé, plante merveilleuse de l'amour éternel, pousse spontanément sur leurs corps.

MATINTAPERERA

Cet oiseau de nuit dont le cri porte malheur, est le fantôme d'une antique sorcière qui cherche du tabac pour sa pipe.

« On vous en donnera demain... » crient les Indiens.

Le lendemain, une horrible vieille rôde autour des cases pour recevoir le tabac promis.

CHANTS RITUELS AFRO-BRESILIENS

WALDEMAR HENRIQUE

Le Candomblé (Macumba à Rio, Xango à Recife) est une cérémonie d'origine africaine qui se déroule au son des tambours et des agogos sur les Terreiros consacrés. Le prêtre est le « Père des Saints » ; aide des « Filles des Saints » il appelle les Dieux, et ceux-ci descendent sur la terre et prennent possession de leurs chevaux, c'est-à-dire de leurs fidèles. Ce culte est apparenté à celui du Vaudou haïtien.

SEM-SEU

Point de candomblé recueilli à Ilheus dans l'Etat de Bahia.

ABA-LOGUM

Point de l'Etat de Pernambuco.

NO JARDIM DE OEIRA

Point recueilli à Rio de Janeiro et consacré à Saint Benedito, le noir.

ABALUAIE

Point recueilli dans l'Etat de Bahia.

CANTILENA

HEITOR VILLA-LOBOS

Na de ganse dag hard gewerkt te hebben, verenigen de slaven zich in de hutten, Senzalas genoemd, en zingen deze cantilène :

« De koning liet me komen om mij zijn dochter ten huwelijk te geven. »

NHAPOPE

De nhapôpé is een vogel der plantages. Wanneer het wijfje gekwetst is dan zoekt ze overal haar mannetje opdat hij haar zou komen verzorgen en troosten.

REMEIRO DO SAO FRANCISCO

Klaaglied van de roeiers op de Sao Franciscostroom.

« Mijn meester heeft me verkocht samen met de ganse lading van het schip. »

A GATINHA PARDA

Rondedans voor kinderen.

SAMBA CLASSICO

Hulde van Heitor Villa-Lobos aan de Brasiliaanse komponisten van volksmuziek.

Amazone legenden

WALDEMAR HENRIQUE

FOI BOTO SINHA

Wanneer het volle maan is, glijdt de Bôto-vis uit de golven van de Amazone en in de gedaante van een prachtige jongeman zwerft hij naar de volksfeesten om er de jonge maagden te verleiden.

CURUPIRA

Beschermende geest van de Amazonewouden, Curupira heeft slechts 1 oog te midden van het voorhoofd en heeft klompvoeten. Wanneer zijn angstwekkend geschuifel de jagers op de vlucht heeft gedreven barst hij uit in een afschuwelijke lach.

COBRA GRANDE

De reuzeslang Boi-Una verlaat slechts eenmaal per jaar de oevers van zijn koninkrijk om een bijzit te zoeken tussen de jonge meisjes van het land.

Wanneer Boi-Una uit de stroom komt met zijn brede schubben, die glinsteren in het maanlicht, jammeren de meisjes, de mannen aanroepen de goden en gans het woud ijlt.

TAMBA TAJA

Wanneer de dood zijn geliefde echtgenote komt opeisen, graaft de jonge wanhopige Indiaan een graf naast het hare en gaat er liggen om ook te sterven.

MATINTAPERERA

Deze nachtvogel waarvan het geroep ongeluk bijbrengt is de geest van een oude heks die tabak zoekt voor haar pijp.

« We zullen er u morgen geven... » roepen de Indianen.

De volgende dag sluipt een afschuwelijke oude vrouw rond de hutten om de beloofde tabak te krijgen.

AFRO-BRAZILIAANSE RITUELE LIEDEREN

WALDEMAR HENRIQUE

De Candomble (Macumba te Rio, Xango te Recife) is een plechtigheid van Afrikaanse afkomst die zich afspeelt op de gewijde Terreiros op het ritme van trommels en agogos. De priester is de « Vader der heiligen », Helper van de « Dochters der heiligen », hij aanroept de Goden, deze dalen op de aarde en nemen de paarden, t.t.z. hun gelovigen, in hun bezit. Deze eredienst is verwant met de Haïtiaanse Vaudou.

SEM-SEU

Lied van Candomblé opgenomen te Ilheus in de staat van Bahia.

ABA-LOGUM

Lied uit de staat Pernambouc.

NO JARDIM DE OEIRA

Lied van Rio de Janeiro en opgedragen aan de heilige Benedito.

ABALUAIE

Lied uit Bahia.

MARACATUS

HEKEL TAVARES

Dans l'Etat de Pernambouc, à la Noël et à la Saint-Jean, on rencontre une étrange cavalcade haute en couleur qui évoque les fastes antiques d'un lointain royaume africain. C'est le Maracatu.
Invocation — Prière et danse — Festival

ROLINHA

WALDEMAR HENRIQUE

Le rythme de la chanson de cet oiseau des Tropiques et celui de la Chula, dansée et chantée dans l'île de Marajo, à l'embouchure de l'Amazone.

BOI BUMBA

Au mois de juin, les rues de Belem de Para sont le théâtre de réjouissances dont le bœuf est le héros.

COCO PENERUE

Danse très vive, caractéristique du Nord-Est.

TREM DE ALAGOAS

WALDEMAR HENRIQUE

Ce poème d'Ascenso Ferreira, mis en musique par Waldemar Henrique, chante le voyage du célèbre tortillard qui traverse les immenses plantations de cannes à sucre, de Recife à Maceio.

O'KINIMBA

ERNANI BRAGA

Xango, Dieu des Dieux, voyageant sur la terre, clame sa nostalgie du ciel.

CAPIM DI PRANTA

La mauvaise herbe envahit les champs ; les travailleurs l'arachent mais elle repousse aussitôt. Ils se lamentent sur leur peine inutile, la Reine ordonne alors de laisser l'herbe pousser.

A CASINHA PEQUENINA

Te souviens-tu de la petite maison,
Où naquit notre amour ?
Il y avait, auprès, un cocotier.
Le pauvre, il est mort de tristesse.

SAO JOAO DA-RA-RAO

Ronde enfantine de l'Etat de Piaui.

ENGENHO NOVO

Les ouvriers d'un moulin à sucre du Rio Grande do Norte se réjouissent du remplacement de l'ancien moulin, si grinçant, par un moulin moderne.

MARACATUS

HEKEL TAVARES

In de staat Pernambuco ontmoet men op Kerstmis en op Sint Jan-feest een eigenaardige optocht, rijk aan kleuren, die de antieke praal oproept van een ver Afrikaans rijk.

Aanroeping — Gebed en dans — Festival.

ROLINKA

WALDEMAR HENRIQUE

Het rytme van het gezang van deze vogel uit de tropen en deze van de Chula, gedanst en gezongen op het eiland Marajo, aan de monding van de Amazone.

BOI BUMBA

In juni zijn de straten van Belem de Para het toneel van feestelijkheden, waar van de os de held is.

COCO PENERUE

Levendige dans, kenmerkend uit het Noord-Oosten.

TREM DE ALAGOAS

WALDEMAR HENRIQUE

Dit gedicht van Ascenso Ferreira werd op muziek gezet door Waldemar Henrique, het bezingt de reis van het beroemde treintje, dat doorheen de onmetelijke suikerrietplantages trekt, van Recife tot Maceio.

O'KINIMBA

ERNANI BRAGA

Xango, God der Goden reist doorheen de wereld en roept zijn heimwee uit naar de hemel.

CAPIM DI PRANTA

Het onkruid overweldigt de velden, de arbeiders trekken het uit doch het groeit dadelijk terug. Ze klagen over hun nutteloos werk. De koningin beveelt het kruid te laten groeien.

A CASINHA PEQUENINA

Herinner jij je nog, het klein huisje
waar onze liefde werd geboren.
Dichtbij stond een kokospalm.
De ongelukkige, hij is van verdriet gestorven.

SAO JOAO DA-RA-RAO

Kinderrei uit de staat Piaui.

ENGENHO NOVO

De arbeiders van een suikermolen aan de Rio Grande do Norte, verheugen zich om de vervanging van de oude molen, die zo knarste, door een moderne molen.